

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorul foiei, pre afara la 2. r. poste cu bani și prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețulu pnenumeratiunii pentru Săbiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 55.

ANULU XXIII.

Săbiiu 1325 Iuliu 1875.

tra celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și țieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătescu pentru întâia ora cu 7 cr. și rula, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiiu 12 Iuliu.

Amu disu noi ca *Mercurea* devine din di in di mai interesanta și faptele au grabitu cu dovadă preste așteptare. A nouă minune s'a întâmplatu. În vètr'a *passivității* au alesu *passivității* de prim'a *calitate* deputatu la dieta pre unu domnu de a cărui nume nici nu audisera până acum, pre unu domnu din fundulu Ungariei de origine curatu magiara.

Nu avem cu alesulu nimic'a. Fia elu cine va fi, din punctulu seu de vedere au lucratu consecuentu. Au vrutu sa aiba unu mandat de deputatu în parlamentulu patriei sele și l'a dobanditu.

Dara cum stămu cu principiulu celu ultraradicalu alu *neconșterei*, alu *ignorării* dreptulu de a fi țier'a noastră mai angusta reprezentata în parlamentulu Ungariei? Aci e cestiunea.

Omeneii vorbescu multe, nu strainii, ai noștri chiaru, despre manipulatțiunea *passivității*. Au dreptu seu n'au dreptu, nu vremu sa întrebămu. Ei voru sci si peccatulu lor sa fia deca peccatiuescu. Se mira înse si ei, precum ne mirămu si noi, ca matadorii *passivității* un'a dicu si alta facu si acest'a inca e multu, foarte multu în dilele noastre.

Resultatulu moralu alu procederei acesteia este, ca santienia principiiloru decade înainte poporulu. Poporulu se dedă a despretiui dreptulu seu si se face venatoriu de interese efemere, adeca de o di, seu de unu momentu; pentruca elu dice ca asiă facu si de aceia cari sci mai multu de cătu elu.

Deca vomu merge pre calea acest'a înainte unde vomu ajunge? Intr'o iobagia morale, în carea lepadandu-ne de dreptulu constitutiunалу în folosulu si interesulu nostru lu vomu întrebuintia numai în folosulu si în interesulu strainiloru. Dela astfelu de omenei înse cari nu-si sci pretiui talantulu, acest'a se va luă si se va dá altor'a si finea va fi, ca si ce ni se pare ca avem ni se va luă si se va dá acelu ce sci lucră cu talantulu lor.

Desprețulu totalu este dara care ne astépta. Desprețulu tuturoru lu vomu lasă de mostenire fiiloru noștri, deca vomu merge si mai departe totu pre calea pre care vedemu condusa natiunea noastră de acei ce se dicu ca suntu „natiunali“ si inca mai punu pre deasupra si „liberali“.

Noi credemu ca cup'a amaraciunii este destulu de plina si aru fi tempulu că sa ne tretim odata din beția fraseloru pompôse, cu cari mergemu spre pierrea noastră. Aru fi tempulu sa ne desametimu si sa vedemu ca noi în modulu acest'a secerămu umiliri preste umiliri. Pentru ce? pentru ca unii omenei ne invétia cu cuventulu un'a si cu fapt'a alt'a prin confusiunea ce produc si în modulu acest'a infatisieza natiunea noastră că pre unu poporu fără principie.

Unde suntu acum cei cu gur'a mare din sal'a dela „imperatulu romanilor“, cari diceau ca *activistii* este identicu cu *renegatu*, *tradatori* și câte alte tôte? Le a inghiatiatu glasciorulu în gātu si negrel'a în condeiu, cu tôte ca traimu într'o caldura africana. Ba nu. Ei se mintu si acum unii pre altii, pentruca bucina în lume, ca *passivitate* că acum n'a mai fostu. Intr'o privintia, asiă dupa cum o amu vedutu si o amu mai descriu noi cu alta ocaziune,

au dreptu, căci pre totu rotogolulu pamentulu nu credemu ca se mai întâmpla ceea ce se întâmpla la noi.

Noi dămu magiariloru ocaziune sa ne dica ca vatemămu seu ca amenintiamu întregitatea statulu (!). Si apoi totu noi ajutămu că țier'a sa o reprezenteze magiari si sasi, pentru că sa se pōta întielege cum sa ne croiesca legi si institutiuni, prin cari totu noi sa tragemu scurt'a. S'au mai vedutu unde va politici de acesti'a? Dara apoi totu noi, cari dămu concursulu strainiloru dupa ce amu facutu tôte aceste, strigămu ca ne apasa ca ne tiraniséza. Unde va gasi aici cine va serioșitatea politicei „natiunale“ si „liberale“ ce si jōca la noi, că la nimenea pre lume, fest'a acum de diece ani încōce?

Va veni arondarea țierei, legea de instructiune pentru școlele medie, pōte o lege nouă electorale, căci cea de acum e numai o novela seu unu auxiliariu provisoriu, voru veni alte multe legi, cari ne atingu foarte de aproape si cari taie în carnea si oșele noastre, pre tapetu, în parlamentulu Ungariei. Ei cine va radica unu cuventiulu pentru noi? Nimenea, afara de cum radica *Maday* pentru districtulu Fagarasiului în sesiunea trecuta.

Cei ce inca n'au perdatu totu simtiulu de demnitate natiunale aru trebui sa nu mai stea pre gânduri. Aru trebui că sa se decida odata la unu pasu hotaritu si sa nu mai lase caus'a noastră cea sânta pre mânila nepriceputiloru, că sa nu dicemu mai reu. Nu voimu resvertire, voimu aceea ce cere si statulu cu totu dreptulu dela noi. Sa cercămu dara că sa aducemu conceptele de *natiunale* si *liberalu* la valōrea lor cea adeverata si sa nu le mai lasămu sa fia nisce caricaturi în daun'a comuna.

La *Mercurea* în cerculu II (românulu), de unde înainte cu două septamăni se trambitiă ca românii au facutu eclatanta (!) *passivitate* (vedi „Tageblatt“ si „Gazet'a Tr.“) s'a alesu prin aclamatiune deputatu la dieta *Moritz Pál*. Ni se comunica de acolo ca alegerea s'a facutu c'amu că dea măt'ă țier'a őrba. Alegatorii, cari erau decisi a alege, fura manati cu vorb'a de cătra „mai mari“ sa mai aștepte. Intr'aceea „mai marii“ se fragmentau în drept'a, în stâng'a si nu scieau cum se încépa lucrulu, cum se descopere durerea inimii lor alegatoriloru, pre carii înainte cu două septamăni îi imbatase cu apa rece. Unor'a li se aretă si o depeșie dela *Előpatak*, în care stă numele candidatulu, altor'a li-se spuse ca „asiă vrea guvernulu si metropolitulu“ sa se aléga cutare; „oposițiunea natiunale“ alergă, va se dica, sa-si ascunda „virtutea“ politica sub aripile guvernulu si metropolitulu. În nedumerirea acest'a într'odata se școlă unu vice-notariu comunalu că unu quăcker inspiratu si propune pre *Moritz Pál*, carele se si primí de cei de fatia. Mai tardiu mai vinu si altii, cari voiau sa-si eserciteze dreptulu electoralu, sa voteze, dara li se spuse ca e prea tardiu. Ei nu studiase bine legea. Unu advocatu sasu, din Săbiiu, carele ni se spuse ca agită pentru aceluși *Trausch*, sasu din Brasiovu, a cărui programa o publicămu mai la vale, sa fi disu, ca a vedutu multe alegeri, dara că acest'a inca n'a vedutu. O minune trebuie sa mai înregistrămu, doi alegatori sasi din cerculu acest'a

au facutu *passivitate*. Lumea pre dosu: *passivității* au fostu *activi* si *activistii* sasi s'au facutu *passivi*.

Mercurea, despre care amu disu ca devine totu mai interesanta, are adi deputatu pre prorocitul *Moritz Pál*, audimu ca este unu omu foarte onorabilu, aici înse noi nu avem cu persōn'a deputatulu. Mirarea romaniloru va fi cum de în cerculu curatu (afara de doi alegatori sasi) românescu în vètr'a *passivității* s'a alesu unu barbatu necunoscutu, din fundulu Ungariei? Deca se alegea unu sasu, seu unu secuiu din Transilvani'a, calea valea. Si nu se va puté dice ca candidati n'au fostu. Eata aici unulu cum si desfasiură program'a:

Domniloru alegatori! Românii transilvaneni nesuescu în acestu tempu în cointelegere cu sasi transilvaneni a-si aperă natiunalitatea si drepturile lor cetatienesci.

Prin spese nefrugivere (?) si prin negrigirea intereseloru economice a suferitu nu numai Transilvani'a ci si Ungari'a. Este dara necesariu a se silii locuitorii acestoru țieri a economisă bine cu ce le-au mai ramas. Pentru că sa nu ne prescrie căti va negutiatori din Angli'a ori din Franci'a legile, cari le placu lor si sub cari noi nu ne-amu potea redică, este de lipsa, că locuitorii acestoru țieri sa-si stimeze interesele lor comune, că până a nu fi apesati sa caute a se asociă cu popōrele, care până mai suntemu în putere, sci sa ne pretiuesca.

Prin aceste interese comune ale Ungariei si Transilvaniei nu me pōte nimic'a retiené ci me incuragiéza a dechiară, ca puterea si inaintarea unei părți pōte fi numai folositorie pentru întregu. *Fridericu Wächter* de nou alesulu deputatu dietalu din partea cetătiei Brasiovulu ne spune în raportulu seu publicatu în gazet'a germana din Brasiovu Nr. 102: „Eu nu potu trece cu vederea, ca eu suntu adi de unu simtiu nu numai cu sasi si românii, ci si cu foarte multi unguri si secuii transilvaneni, ca în an. 1848 nu s'au staveritu acele conditiuni, cari aru fi fostu în stare a ascură o pozițiune mai independenta a Transilvaniei“. Eu aprobez acésta opiniune.

A aperă libertatea limbei natiunale în școlă, este un'a de cele mai alese teme ale sasiloru si ale romaniloru si tem'a mea cea mai dintăiu va fi a interpelă pre ministrulu instructiunii publice pentru ce a datu emisulu, prin carele opresce subventiunile din afara, chiaru în aceluși tempu, pre cându regimulu încheia conventiuni comerciali, prin cari ni se deschide drumulu de cătra marea négra.

Cea mai ponderōsa pertractare a dietei ungueresci viitorie este reînnoirea inoiciei între Austri'a cislaitana si între Ungari'a; ca eu me voi pronunціă cu energia pentru acésta, despre aceea credu, ca nu ve indoiti.

Nimenea nu-mi va poté impută ca asiă avé temere de unguri. Cu putienu înainte de alegerile din urma în Brasiovu amu conchiamatu o adunare de alegatori spre a sci ce vreau unguirii brasioveni si sa ne punemu în întielegere cu ei.

Cumpan'a puterei natiuniloru pōte sa se schimbe; înse adi este cea mai puternica si libera natiune german'a, si aru fi ridiculosu a me dice cine va ca nu a-si poté teme, ca limb'a germana în Transilvani'a va poté fi apesata într'unu tempu cându toti o invétia.

Limb'a germana, dara domniloru, si cu acésta limb'a romăna care astadi este din

multe puncte de vedere unu postulat necesariu trebuie cultivata, cu atât'a mai multu căci conventiunea comerciale din tempulu din urma i aserie o însemnătate deosebita pentru toti locuitorii Transilvaniei si Ungariei.

Sa trăiesca Majestatea Sea monarchulu nostru *Franciscu Iosofu I.*

Sa trăiesca Austro-Ungari'a!

Trausch,
proprietariu din Brasiovu
în Transilvani'a.

Nr. 142/137 1875.

Conchiamare.

Pre temeulu conclusiunii, luate în siedinti'a adunării generale extraordinarie a Asociatiunii transilvane, ținuta la Alb'a-Iuliu în 6/18 Iuliu a. c. de sub nr. protocol. II si III, adunarea generale ordinaria pentru anulu acest'a curente, se conchiamă în *Reghimulu sasescu* pre diu'a de 29 Augustu cal. nou 1875.

Suntu deci rugati toti onorabili membri ai Asociatiunii, că sa binevoiesca a concurge si a participă, cătu mai numerosi, la acésta adunare.

Din siedinti'a extraordinaria a comitetulu Asociatiunii transilvane rom., ținuta la Săbiiu în 20 Iuliu 1875.

Iacobu Bolog'a, *Ioanu V. Russu*,
vice-presiedinte. not. II.

Despre legea adusa în privintia notariloru publici regesci.

(U r m a r e.)

III.

Despre agendele si *competinti'a* notariloru publici în specie:

Insemnămu aci indata, ca notarulu publ. este îndreptatitu a face documinte autentice notariale nu numai în cancelari'a sea, unde si are resiedinti'a, ci ori unde în cerculu seu notarialu. Pōte face documinte notariale nu numai pentru poporulu din cerculu seu, ci si pentru locuitorii din alte cercuri si din alte comitate, deca ei singuri vinu la notarulu publ.; nu se ierta înse că notarulu publicu sa faca atare documentu afara din cerculu seu. La notarulu publ. potu veni părțile din ori-care comitatu, d-ra elu nu pōte esă din teritoriulu tribunalelui, de care se țiene locul cancelariei lui, spre a face documinte notariale.

Chiamarea notarulu publicu este:

1. A face documentu publicu notarialu despre tôte afacerile poporulu, prin cari se reguléza dreptulu privatu alu seu:

Si adeca:

a) contracte despre predarea si investirea, precum si despre impartirea averi, contracte de asociare (to-varasia), de liferare, donatiune si preste totu: ori-ce contractu ce se face între două seu mai multe persōne, precum si testamentele, adeca: dispunerea de averea pentru casulu mortii.

Pentru astu-feliu de documinte notarulu publicu are sa capete urmatōrele taceș ficșate dupa pretiulu obiectulu, adeca:

păna la 200 fl.—1 fl.

„ „ 500 fl.—2 fl.

„ „ 1000 fl.—3 fl.

„ „ 2000 fl.—4 fl.

„ „ 5000 fl.—5 fl.

iera preste 5000 fl. dela fia-care 1000 fl. câte 50 cr.

Afara de acésta tacsă mai are sa

capete notariulu publ. pentru descrierea, depurarea documentului câte 10 cr. dela fia-care pagina carea are 25 sire scrise; iera deca pre o pagina s'a scrisu mai multu decatu 25 sire, seu deca documentulu este prevediutu cu rubrice, seu cu cifre (numeri) multe; i se platesce câte 20 cr. dela fia-care pagina.

b) Obligatiuni si alte declaratiuni de obligamentu, cessiuni, impatiune despre atare suma de bani, declaratiune de zalogire, (pennorare) de chizasie si de asigurare; documinte fundatiunale, declaratiuni de asignare, cu unu cuventu: ori-ce declaratiune unilaterală.

Pentru aceste documinte tacele sunt urmatoarele:

pâna la 300 fl. = 1 fl.

" " 800 fl. = 2 fl.

" " 2000 fl. = 3 fl.

" " 5000 fl. = 4 fl.

iera preste sum'a acest'a dela fia-care 1000 fl. câte 25 cr.

Tacs'a pentru descriere cá mai susu, dela fia-care pagina 10 cr. respective 20 cr.

c) Plenipotentie, ce se dau advocatilor, seu altoru persóne, mai departe atestate simple, ori declaratiuni de acele, prin cari se dá dreptu de intabulare seu estabulare din cartea funduala, seu deca acele cuprindu in sine dreptu de prioritate, ori abdicere de dreptu.

Tacs'a acestor'a e: 1 fl. si pentru descriere: cá mai susu.

De competinta notariului publ. se tiene mai departe:

2. *Documintele private a le prevedé cu poterea unui documentu publicu si autenticu.*

Legea adeca ierta apriatu, ca deca cine-va pastreza acasa la sine atare documentu privatu de mai multi ani, seu deca acum'a i se face atare documentu privatu prin cutare advocatu, preotu, ori invetiatoriu, — acestui documentu sa-i póta imprumuta potere autentica, intocmai precum au documinte publice. Documintele private deci, ce s'au facutu pâna acum'a, se potu preface in documinte notariale, si au totu acea potere in tota privintia, cá si documintele notariale.

Intre asemenea impregiurari nu se póte din destulu recomandá poporului românu, cá documintele loru private sa le prefaca fara amanare in documentu publicu notariulu, cáci prin acest'a documentulu loru nu se va poté atacá cu procesu nici pentru subscriere,

nici pentru cuprinsulu legalu alu documentulu, ma ce e mai multu fara nici unu procesu póte capeta dreptulu de executiune dela judecatoria, indata ce a sositu terminulu platirei, ori a implinirei cutarui lucru.

In astu-teliu de casuri notariulu publicu capeta numai jumetate din tacele mai susu insemnate.

Notariulu publ. mai departe are dreptu:

3. *A face testamentu si codicile, aceste precum si cele ce suntu gat'a facute, a le pastrá a le primí, si a le autentica.*

Binefacerile impreunate cu unu testamentu, ce s'a facutu prin notariulu publicu, sunt urmatoarele:

a) in intielesulu legiloru nostre pâna acum se recerea la fia-care testamentu infatisiarea a loru 5 martori, dela 1 Augustu incolo inse suntu destui 2 martori, deca testamentulu se face prin notariulu publicu;

b) deca cine-va voiesce, cá sa remana in secretu dispusetiunile sele din testamentu, si nu voiesce a intrebuintia nici chiaru la subscrierea testamentului seu vre-unu martore: acest'a o póte face forte usioru prin aceea, ca pentru subscrierea testamentului seu va chiama la sine doi notari publici;

c) in testamentele facute de notariulu publicu nu se potu face dispusetiuni nelegiuite, pentruca notariulu publicu este indatoratu a esplica legea, a invetiá si a luminá partile despre aceea, ce ierta si ce nu ierta legile patriei; din ce urméza ca cu testamentele notariale nu se potu face abusuri, nu se potu incepe procese pentru nimicirea ori delaturarea testamentului, nici pentru estradarea partii legitime. Abia era testamentu pâna acum'a, care sa nu fie fostu atacatu cu procesu din partea moscenitorilor;

d) de ore-ce tote documintele notariale se pastreza prin notariulu publicu in locu siguru si sub inchisore: testamentele nu se potu nici perde, nici furá, cu atatu mai putienu se potu falsifica;

e) notariulu publ. indata ce i-se face cunoscuta mortea testatorului, este datoriu a predá judecatoriei testamentulu spre publicare, iera dupa publicare a-lu pastrá si mai departe in archiv'a sea si partilor interesate a estradá câte o copia autentica.

Tacs'a notariului publ. pentru facerea testamentelor este totu aceea cá si pentru alte documinte; deca

inse pretiulu obiectelor testate nu se póte sci dupa cifra: atuncea capeta pentru prim'a ora de lucru = 4 fl. si pentru fia-care jumetate de ora inceputa = 2 fl.

Pentru autenticarea testamentelor aduse gat'a la notariu, se platescu = 4 fl.

4. *Estradarea atestatorulu, si adeca:*

a) legalizarea copieloru.

Tacs'a: deca copia face celu multu doua pagine si o pagina 25 sire = 30 cr. si pentru fia-care pagina urmatórie câte 10 cr.

b) Autenticarea estraseloru din cartile (protocólele) comerciale si de afaceri.

Tacs'a: pentru 2 pagine = 50 cr. pentru fia-care pagina urmatórie = 15 cr.

c) efeptuirea traduceriloru dintr'o limba in alta.

Tacs'a: pentru 2 pagine = 2 fl. pentru fia-care urmatórie = 1 fl.

d) Autenticarea traduceriloru aduse gat'a la notariulu publ.

Tacs'a: pentru 2 pagine = 1 fl. pentru fia-care ce urméza = 50 cr.

e) Legalizarea subscrieriloru de nume.

Tacs'a: pentru un'a subscriere = 50 cr. pentru mai multe subscrieri la unu documentu se platescu dupa fia-care subscriere urmatórie numai 25 cr.

Pentru protocolulu de autenticare deosebitu 25 cr.

f) Atestarea despre prezentarea cutarui documentu.

Tacs'a: = 1 fl.

h) Autenticarea deciseloru din adunarea generala a societatiloru de actiuni ori a comitetelor si a directiunii.

Tacs'a: 5 fl. afara de tacs'a socotita dupa tempu si pentru descriere.

i) Atestarea licitatiuniloru si oferteloru intemplete, precum si a altoru fapte.

Sub alte fapte se intielegu astfelu de fapte seu afaceri, cari in vietia si in comerciulu de multe ori se ivescu intre ómeni, a caroru intemplantu seu neintemplantu au urmári de dreptu pentru un'a seu alta parte; de exemplu: deca s'a legatuitu cine-va a lifera vre-unu negociu, ca ore liferatu-l'a seu bá; deca a ordonatu cine-va negociu, ca ore ajuns'a acelu negociu pre tempulu defiptu seu bá, — deca o avere esarendata este de predatu arendatorului seu proprietariului, — ca ore obiectulu acel'a de arenda aflase in

era... de aceea au remasu la elu in acca di: adeca au remasu la elu in acea di fiindu ca era sera, — mai erau inca 2 ore pâna in nopte. Dealtmintrea, din versiunile analoge 19, 14. Mat. 27, 45 47. Marcu 15, 33. seq. Luc'a 23. 44 s. a. unde traducatoriulu s'a tenuity strictu de computarea evreésca, ne convingemu ca aci este erore numai din partea tipografului. — Nu este fara interesu insemnarea tempului cu atata acuratetia si sigurantia: era cam pre la ora a 10-a. Acestu tempu torméza o epoca in vietia Evang., de aceea si aduce aminte de densulu cu asiá securitate. Atunci s'a hotaritu densulu, si a urmatu lui Iisusu.

Vs. 40. Invetiaceii cari au urmatu mai intaiu lui Iis. au fostu Ev. Ioanu si Andreiu (Vedi Vs. 37), acest'a (Vs. 41.) afla pre fratele seu Simonu, fatia cu carele convingerea lui si bucuria ce o simte, erumpe in cuvintele: *Aflatu pre Messi'a, ce se talcuiesce Christosulu (ó Χριστός) Messi'a, cuventu evreescu, tradusu in grecesce = Χριστός, romanésce = Unsu.*

Pre tempulu Test. v. prin numele se Messi'a insemná fiutoriulu rege evreescu din semintia lui Davidu, carele cá rege unsu avea sa supuna sub picioarele sele pre toti inimicii sei.

Numele „Messi'a“ n'amu aflatu sa ocure in intregu Test. nou, decatu in

intielesulu conditiuniloru; deca cine-va spre incheierea unei afaceri are a se presentá, — ca ore la tempulu prefiptu infatisiatu-s'a seu bá; — la predarea factica a unui lucru, dovedirea indeplinirei predarei si preluarei factice; etc.

Tacs'a: 1 fl. afara de tacs'a socotita pentru perderea tempului si pentru descriere:

k) Atestate despre incunoscintiari, precum: admonitiuni, abdiceri de arenda; de capitale si altele, — proteste, etc.

Tacs'a: 3 fl.

l) Atestatu despre cuprinsulu si despre espedarea atarui comunicatu.

Tacs'a: 1 fl. deosebitu se socotesce tacs'a pentru descriere.

m) Protestarea politieloru (cambieloru, Wechsel.)

Tacs'a: 2 fl 10 cr. pentru comunicarea protestului pre posta: 50 cr.

5. *Notariulu publicu este chematu a pastrá documinte, bani, si lucruri ori hartii de valóre.*

Legea notariala prin acesta dispusetiune da dreptu partiloru de a si depune la notariulu publ. la unu locu siguru, documinte sele pretiuite si folositorie, precum suntu: obligatiunile, pol'tiele, contractele, testamentele, donatiunile, cuitantiele, etc. Depunerea documintelor mai vertosu atuncea se intempla, cându cine-va caletoresce de acasa pre unu tempu mai lungu, ori si scurtu, precum si atuncea cându cine-va n'are locu destulu de siguru acasa pentru pastrarea loru.

Banii gat'a, hartiele de pretiu si de creditu inca se potu depune pre unu tempu scurtu si provisoriu la notariulu publ. cu acelu scopu, cá aceste sa se predee cutarei persóne, judecatoriei ori altei autoritati publice.

Forte adese-ori se intempla in vietia, ca cine-va pre bas'a contractului de arenda etc. este imbiatu de a primí o suma anumita de bani, ori hartie de pretiu, celu imbiatu inse din un'a seu alta cauza nu vrea sa primésca banii. In casulu acest'a pâna acum respectivulu era silitu pre o cale lunga si impreunata cu multe spese a depune banii la judecatoria, si i costá multu tempu si neplacere pâna cându apoi 'si puté scóte banii dela judecatoria.

Acest'a dela 1 Augustu incolo incéta, cáci celu ce vrea sa depuna bani gat'a pentru cine-va, se duce la notariulu publ. care apoi imbia pre respectivulu cu banii, si deca nu-i

Evang. lui Ioanu: aci (Vs. 41) si in 4, 25, in ambe casurile inse impreunatu cu traducerea elena „Christosulu“ (articulu: ó Χριστός).

Vs. 42. ... *cautandu la elu* — nu numai trupesce, ci mai multu sufletesce, vedindu-i temperamentulu, si de aci chiamarea lui, a disu: *tu esti Simonu feciorulu*, mai bine disu: *fiulu, elen. ó υἱός) lui Ion'a, tu te vei chiama Chif'a, ce se talcuiesce Petru (Piétra, stanu).* Iis. nu cu alusiune la caracterulu celu dora tare cá piétra, ci la venitoriulu lui Simonu, la predicarea evangeliiei, carea era sa fia piétra fundamentale, inceputulu edificarei crestinismului, dá acestuia supranumele de *Chif'a* — (elenisatu *κηφᾶς*, contrasu din *καίφας* (nume siriacu, dupa insemnarea etimologica = locuitoriu in stanca pietrariu (munteanu nu prea corespundietoriu); — tradusu in elinesce *πέτρος* = piétra, stanca (Vedi si Mat. 16, 18). Nu fara temei au tradusu germanii in bibli'a loru si terminulu *πέτρος* din acestu Vs. cu „Fels“, pre carele noi lu avem cu Petru, pentru ca Chif'a nu insemna Petru, si Petru la noi nu este = piétra. Altmintrea stá cu limba greca, unde *πέτρος*, cá nume propriu, este egalu la *πέτρος* cá substant = cu insemnarea: piétra, stanca.

Vs. 43—51. *Iisusu chiama pre Felipulu, acest'a afla pre Nathanailu, si-lu conduce la densulu.*

FOCISIÓRA.

Studii esegetice.

Partea I.

C A P U I—IV.

Venirea lui Iisusu in lume. Contactulu cu lumea.

Sectionea I.

C A P U I.

I. Dumnedicu Cuventulu eternu ia chipu omenescu in persón'a lui Iisusu Christosu fiulu lui Ddieu. — II. Marturisirea lui Ioanu botezatoriulu despre densulu. — III. Alipirea invetiaceiloru de densulu.

I. Vs. 1—18. *Introducerea intregiei evangeliie.*

(U r m a r e.)

Vs. 38. La intrebarea pusa de Iis, celoru ce-lu urmau, ca pre cine cautá, ei i respundu: *Ravvi, unde locuesci?* Ravvi — invetiatoria (dela Evr. *Rav* = barbatu, si *há* mare: barbatu mare, vir amplissimus: o titulatura ce se dá pre tempulu lui Christosu invetiatoriloru si invetiatoriloru evreesci*). *Unde locuesci?* — Invetiaceii nu respundu directu la intrebare, ci dicu totu ce-i poteau dice: ei nu numai ca-lu cautá pre densulu dara suntu decisu a urmá si a se alipi de densulu, a-i ascultá doctrinele, nu numai cele publice, ci si cele secrete, pre cari nu le póte predá decatu in locuintia sea. — Iis. nu-i lasa sa astepte, ci cunoscendu-i

(2, 25) — i invita sa-lu urmeze numai decatu, dicendu (Vs. 39) *veniti si vedeti: urmati-mi, vedeti-mi tote secretele, si ve convingeti ca eu sum.* — *Si era cá la 10 césuri.* — Versiunea acest'a nu este fidela; in originalu avemu: *ὅρα δὲ ἦν ὅς δεκάτην, cáci (nu: si) era cam la ora a diecea.* — se intielege din di. Este mare deosebire intre 10 ore, dupa computarea nostra, si ora a 10-a dupa computarea evreésca, de carea s'a servitu Evangelistulu aci. Evreii, si dupa densii bisericia nostra pâna si in prezentu, nu computau tempulu dupa cum'lu computamu noi — dupa romani. — Evreii computau diu'a dupa 12 ore, incependu cu ora prima, pre cându romanii vechi, si dupa densii lumea moderna, aveau si are déjà 6 ore diminetia. Terminulu de 10 césuri, ce este intrebuintiatu in versiunea romana, coresponde numai cu *césulu (ora) alu siésele din di* dupa computarea vechia evreésca, *ier' ora a diecea* din originalu coresponde cu *4 ore dupa amédia di* — dupa computarea nostra. Asiá dara, seu sa remanemu pre langa terminulu vechiu: *ora a diecea*, seu deca nu ne convine, ci vremu sa folosimu terminulu modernu, sa dicemu: *cáci era cam pre la 4 ore dupa amédia di.* Cumca evangelistulu a folositu computarea de tempu evreésca, si nu cea romana, insusi o esplica dicendu: *cáci*

primesce, i depune elu insusi la judecatorie, cu unu cuventu: notariulu publicu seversiesce tóte afacerile ulterioare in numele depunetoriului.

Tacs'a: pentru pastrarea documentelor 1 fl. 50 cr., deca documentulu trece preste 20 cóle 2 fl. 50 cr. si in urma: pentru pastrarea mai multor documente, dela fia-care documentu urmatoriu 25 cr. Pentru pastrarea si estradarea baniloru gat'a séu a hartieleru de pretiu = 2 fl. pentru depunerea acestor'a la judecatoria = 1 fl. iera deca sum'a trece preste 1000 fl. se póte socoti tacs'a dupa tempulu perdutu.

6. *Inventarea si pertractarea lasamentelor* asemenea se tiene de competinta notariului publicu. In aceste cause inse elu functiunea cá esmisulu si incredutul judecatoriei pretotindenea, unde sunt interesati minoreni; iera la lasamenturi de acele, unde toti moscenitorii sunt maioreni, va se dica: in casuri de acele, unde judecatori'a n'are dreptu a se mesteca in trebile moscenitoriloru, — notariulu publicu la recercarea moscenitoriloru inventeaza si pertracteaza lasamentulu, ba face intre moscenitori si impartirea averei in calitate de notariu publicu.

Din vieti'a practica s'a potutu convinge totu insulu, ca ce neplaceri, si câte procese se nascu mai la fia-care lasamentu intre moscenitorii testamentali si legali, intre acesti'a si intre legatari; a potutu vedé totu insulu: ce multu tempu tiene si câte spese recere unu lasamentu pana la impartirea factica si transcrierea finala in cartile funduale, ba adese-ori au fostu ingreuiati moscenitorii si din partea erariului cu tacsé forte mari si necompetinte numai pentru aceea: cáci nu se sciau adeveratii mescenitori, nu se sciau datoriele, nici lasamentulu curatu.

Tóte aceste greutáti si neplaceri in mare parte voru incetá prin intrevinerea notariului publicu, de óre ce — fiindu elu responsabilu pentru observarea esacta a legi de timbru si de tace erariale, — moscenitori nu voru fi ingreunati cu pedepse de timbru si de tace etc. — Pentru aceea nu se póte din destulu recomandá poporului románu, cá pentru incungurarea multor neplaceri si pentru efectuarea cátu mai grabnica a impartirii lasamentului, — in totu casulu, si deca nu se afla minoreni intre moscenitori, sa se intórca cátra notariulu publ. si sa-i céra intrevinerea.

Tacs'a: la inventarea lasamentului pentru $\frac{1}{2}$ de di — 3 fl. pentru o diua intréga — 5 fl. Tacs'a pentru pertractare, unde sunt minoreni, o stabilesc judecatori'a cu privire la marimea pertractarii si la tempulu intrebuintiatu. Unde sunt numai maioreni: tacs'a se hotaresce in contielegere imprumutata a partiloru ori prin judecatoria.

Notariulu publ. este indreptatitu:

7. *A inventá massele concursuale si a efectú licitatiuni.*

Aceste le seversiesce notariulu publicu din incredintarea si cá esmisulu judecatoriei. Licitatiunile, ce nu se ordina prin judecatorie in cause procesuale, ci se intempla numai din buna voia a partiloru, adeca din mána libera, — asemenea le efpuesce notariulu publicu.

In urma notariulu publicu este indreptatitu:

8. *A face ori-ce suplica (rogare) la autoritátele publice, precum si la judecatori'a afara de causele procesuale.*

De óre-ce notariulu publ. este indreptatitu si in privintia suplicelor a observá legile si ordinatiunile, trebuie sa le provéda acele cu subscrierea numelui seu (signatur'a); deci si din acestu punctu de vedere potu avé partile garantia deplina in compunerea corespundietoria a suplicelor prin notariulu publicu.

Astfelu de suplice suntu d. e.

a) La judecatoria: pentru transcrierea averei imobiliare, pentru intabularea datorieloru, pentru recunoscerea dreptului de prioritate, si abdicere de acel'a, precum si pentru ori ce causa dela cartea funduala, afara de procesu. Mai departe: pentru improtocolarea firmelor negociatoresci, autenticarea cartiloru comerciantiloru; pentru primirea si darea indereptu a depositelor; pentru amortisirea documentelor perdute séu nimicite; pentru pretiuri si licitatiuni benevole (din mána libera) etc.

b) In tóte causele, ce potu veni inainte la oficiulu orfanalu si tutorialu precum suntu: asignarea averei manipulate prin oficiulu orfanalu; medicocirea impacatiuniloru, vinderiloru, intarirea intreprinderiloru, recunoscerea de maiorénu, revisiunea si censurarea socotiloru tutoriloru etc.

c) La ministeriu si la oficiile administrative: in cause comerciale si industriale este indreptatitu a medicociri concesioni, si indreptatiri de natura comerciala si industrialá, in cause militare: licentia de casatoria, de concédu (Urlaub); si in ori-ce causa privata administrativa la comitatu si la ministeriu.

d) La oficiulu de dare, la directiunea financiála a face suplice, reclamatiuni, apelatiuni in ori-ce causa, ce se tiene de competinta organelor financiare.

e) In tóte causele civile si militare ale privatiloru.

Tacsele acestor suplice, de óre ce aceste suntu de multe feluri, si diferéza forte multu un'a de alt'a, atátu in privintia insemnatáti causei, cátu si in privintia estensiunei loru, nu suntu stabilite, ci s'au lasatu in voirei imprumutate a partiloru si a notariului publ. negresitu inse notarii publ. chiaru si in interesulu loru propriu, deca numai mica, dara de siguru nu voru pretinde mai mare suma pentru asemenea lucruri, de cátu advocatii.

Preste tótu: notariulu publicu sta necontentu in servitiulu publiculu intregu in tóte afacerile si pretotindenea unde se tracteaza despre atare dreptu, indreptatire ori atestare, si de óre-ce notarii publici, cá nisce organe autentice si de specialitate, cunoscu si pricepu tóte legile tierei, si tacsele loru in cele mai multe casuri suntu stabilite: nu este temere, ca ei voru abusa de increderea poporului, ori ca voru luá tacse indoite, intreite dela párti, si acést'a cu atátu mai vertosu nu, cáci notariulu publicu de o parte este legatu cu juramentulu seu de a servi cu onóre publicului, a nu abusa de incredere, si de legile tierei, iera de alta parte a depusu la tribunalu o cautiune anumita de 2000 fl. si 4000 fl. in bani gat'a ori intabulatiune hipotecaria cu acelu scopu, cá din acést'a suma sa se póta despagubi totu insulu, cáru'a notarulu prin negrigirea sea, ori din vointia rea, a facutu ce-va paguba.

Afara de acést'a notariulu publ. spre mai mare garantia a publicului, este supusu unei pedepse forte aspre in ori-ce casu de neglijentia, pagubire ori vointia rea, prin urmare abia se póte trage la indoie, ca notariulu publicu va grigi sa-si implinesca detorintiele sele cu cea mai mare acuratétia, punctualitate, si cu scumpeitate, mai este afara de tóte indoie, ca prin laboriositatea, si onorabilitatea sea elu insusi se va silí a cástigá simpatiele si increderea publicului celu mare.

Aceste le amu aflatu de lipsa ale aduce la cunoscintia poporului románu spre acelu scopu, cá facându-se cunoscutu cu principiile si cu intentiunile legii notariale, — dela 1 Augustu 1875 incolo in tóte afacerile sele sa se póta si folosi de bunatatea acestei legi.

Michaile Bessanu
notariu publicu reg. in
Lugosiu.

Din protopresbiteratulu gr. or. alu Ternavei superioare in 5 Iuliu 1875.

Dle Redactor! Mai din tóte partile multu cereatei si iubitei nóstre patrie Transilvania se póte ceti, atátu in pretiutulu d-vóstre diariu „Tel. Rom.“ ce redigetí cátu si in alte diuare natiunale románe din patria, unele sciri imbucurátorie despre avantajulu si progresulu de unu tempu incóce alu scóleloru nóstre conf. gr. or. — singur'a conditiune a esistintiei unui poporu — si despre alte intreprinderi utile ale inteligentiei nóstre, ce privescu la inaintarea si prosperarea causeru poporului románu, numai dóra din protopresbiteratulu mai susu mentionatu alu Ternavei superioare nu s'au scrisu nimic'a. — Astu-feliu va cugetá p. t. publicu cetitoriu, ca aici ori ca nu este nimeia cine sa scrie si sa faca publiculu cunoscutu lucrurile ce se intempla pe la — si cu noi, ori ca avem tóte din abundantia si nu ne trebuie ajutorulu altor'a. Lucrulu sta cu totul totu altu-feliu.

De-si sum numai novitiu in tractulu acest'a, totusi dupa esperintiele castigate pana acum'a, cu permisiunea onor. Redact. voiú descrie incátu-va starea bisericiloru si scóleloru nóstre din acestu protopresbiteratu.

Mai inainte in sa de a procede la enararea celor propuse marturisescu sinceru ca nu amu intentiunea de a vatemá pre nimenea, — iera deca nolens — volens voiú fi necesitatu a citá unde si unde si numele vre-unei persóne mi va pardoná cáci ea asiá credu ca adeverulu alu vorbí i este iertatu ori si cui si ori unde, e chiaru datorintia fia-cáru omu a-lu spune in publicu si mai vertosu in intemplári de acelea, unde se tratédia despre lucruri comune; — nu sum condusu din nici o patima óre-care la espunerea celor mai de josu, nu Dómne apera, ci singuru de principiulu acel'a ca: „fia-care individu asiá si unu poporu intregu numai dupa ce si cunósce gresiel'a sea se póte pre deplinu indreptá.“

Voiú incepe intáiu cu cele scolare si apoi voiú finí cu cele bisericesci.

O nespusa bucuria a-si simti in inim'a mea, si cu mine credu ca totu románu adeveratu, cându me a-si aflá in placut'a positiune de a referá ca noi astadi nu mai stámu cu scólele nóstre acolo unde eramu inainte de acést'a cu unu dieceniu ori si mai multu.

Dorere inse si de trei ori dorere ca esperintiele facute pre acestu terenu ne dovedescu contrariulu. Scólele, luându-se preste totu, ne presentédia unu tablou tristu si rusinatoriu totu de odata. In unele parochii, intre cari si un'a din cele mai de frunte, edificiile scolare lipsescu totalminte, iera cari si posedu atari edificii, aceste suntu intr'o stare de totulú totu deplorabila, necorespundietoria scopului si negrigite incátu ori eum le-ai poté numi numai scóle nu. Investimentulu stagnédia si inca forte cumplitu spre cea mai mare dauna a generatiunei fragede, prospectulu venitorulu natiunei nóstre, din caus'a lipsei atátu de simtibile de invetiatori calificati, de cari deca vei voi se aflí vre-unulu trebuie sa-lu cauti cu lamp'a lui Diogenu. Reulu acest'a se póte ascrie dotatiunei celei slabe a invetiatoriloru dara in prim'a linia parintelui protopresb. tractuale si inspectoru scolaru Ioanu Almasianu, carele potu afirmá fára sféla, nu se interesédia de caus'a scolará. — Unu reu mare acest'a, carele róde la radecin'a pomului natiunei nóstre rom. intregi, si carele nu se póte curá cu alta medicina decátu cu fipsarea de salarie corespundietorie grelei sarcine invetiatoresci, si asiá inca cu investimentulu totu in stadiulu de mai nainte vomu remané pana atunci pana cându aplicatiunea invetiatoriloru nu se va resolví, adeca pana nu se voru eschide semidoctii si naimitii de asbuchieri, cari nefindu apti

de oficii cu multu mai usióre si afla refugiu in scólele populare, si pana nu se voru ocupá posturile invet. de individi cu pregatirile recerute. Scie bine p. t. publicu cetitoriu cáte abusuri nu se facu din partea acelor'a, ca se vira in scóle cu cáte si mai cáte promisiuni impedecandu astu-feliu pre adeveratii invetiatori.

Cu privire la inmultirea lefeloru invet. cátu si la aplicarea de invetiatori calificati pre la scóle amu cetitu in acést'a pretiuita fóia nr. 63. din 11/23 Augustu 1874. unu cerculariu alu prea vener. Consistoriu archid. prin care se demandá inspectoratelor scolare a starú pentru inmultirea acelor'a etc. dara ce se vedi? inspectorulu nostru nu numai ca n'au satisfacutu inaltei ordinatiuni consist. ci din contra si acolo, unde poporulu au fostu aplecatu a ameliorá salariulu invetiati. dela 120 fl. la 200 fl. si prin urmare a aflá unu invetiatoriu dupa cerintiele tempului modernu, au recomandat unu copilandru de atare, carele pedagogu absolutu nu e, gimnasistu nu e, ba dóra nici normalistu, remanendu salariulu firesce in statu quo. In vanu va fi tóta incercarea organelor nóstre bisericesci si scolare, de voru avea vointia chiaru si de feru, de aru emite ordinatiuni preste ordinatiuni totu nu voru avea efectulu doritu deca nu e cine sa le puna in lucrare si sa le esecutedie pre acelea, deca nu avem omeni devotati binelui comunu.

(Va urmá)

Bachnea 23 Iuniu 1875.

† Dle Redactor! Subscriji credemu a fi in dreptu, cându ve rogámu pentru publicarea urmatoruluu respunsu la cele ce audisemu, ca au aparutu intr'unu articulu a fóiei „Tel. Rom.“ cam pre tempulu sindului de asta primavéra. —

In dreptu, pentruca suntemu jalusi de drepturile constitutiunale, ce ni le acórda magna chart'a a bisericei romane autonome.

In dreptu, pentru ca nu permitemu nimenui cá sa ne infere de minoreni ce nu-si cunoscu positiunea si neindeplinuindu-o nu seiu apara drepturile.

Legea amu indeplinitu-o si vomu indeplini-o atátu cá madulari ai bisericei rom. or. cátu si cá reprezentantii clerului si ai poporului din acestu protopopiatu, pre cátu tempu vomu fi onorati cu increderea pentru un'a séu alta chiamare.

Si o lege morála venimu a indeplini si acum'a, cându respingemu atacurile din tufa contr'a sindului protop. alu Ternavei de susu si contr'a P. protopopu Almasianu ca nu aru fi desvoltatu activitatea receruta.

Cáci taina nu e, ca afacerile bis. fundatiunale si scolare din acestu protopopiatu au progresatu sub auspitiile sindului protop. de sub intrebare, cátu acelea din protopopiatele invecinate, de positiune inse mai favorabila, cu poporu mai compactu si cu o preotime mai bine dotata.

Cátu pentru nerusinatele atacuri contr'a parintelui protopopu Almasianu tema grea si a datu domni pamfletisti si cu atát'a mai grea cu cátu virtutea si onestitatea de a fi multiamitori fatia de binefacatorií sei, — prin sublimitatea ditirambelor cornute totusi nu s'a potutu inca de preste totu loculu desradeciná din firea poporului rom.

Pre cátu este de constatatú, ca fiescare poporu datoresce si cátra cei buni ai sei, baremu si cea mai sarbada onóre, pre atát'a putea si par. protopopu Almasianu reclamá la mai multa recunoscintia, cáci a inalbitu in lupta pentru binele bisericei si alu poporului ei. —

Jerifele ce le-a adusu P. protopopu pentru poporulu rom. din o parte a protopopiatulu seu, — alungatu din vetrele parintesci:

Colecte de 1300 feldere de porumbu, ce s'au facutu pre sém'a asociatiunei rom. pentru cultur'a poporului rom. afara inca de unulu séu doi barbati zelosi din comitatulu Cetátiei de balta la si prin staruintia P. protopopu Almasianu. —

Numerul celu frumosu de scóle si biserici ce s'a radica în acestu protopopiatu — cu unu poporu materialmente atât'u de scapatatu. —

Representatiuni la P. protopopu în comitetulu comitatensu alu Cetătiei de balta, că sa se faca cuvenita dispositiune din partea acelu comitetu comitatensu precum pentru preoti asiă si pentru invetiatorii scóloru gr. or. spre a se dotá — în combinare cu patent'a imp. din 1854 Iuliu 24 esita în obiectulu regulărei referintieloru între fostii domni de pământu si fostii coloni pentru determinarea portiunei canonice amesuratu cerintieloru pentru sustinerea preotiloru — de prisosu din locurile respectiveloru comune; că se retacu alte fajte, ce dovedescu zelu si însufletire pentru binele comunu, asigura P. protopopu Almasianu recunoscinti'a si iubirea poporulu, pre carele cu ingrigire si blandetie 'lu pastoresce acum'a de 25 de ani.

Incătu pentru domni pamfletisti amintim numai atât'a.

„Scimu dloru, ca lingusirea si minciun'a v'a fotu în tóte tempurile arm'a cea mai puternica si treptele de inaintare cu simbria în prisosintia.

Scimu mai departe si aceea, ca binele si prosperarea poporulu — pre carele vreti acum'a a-lu ferici nu v'a jacutu nici odata la inima, dara nici ca l'ati priceputu.

Altii si-au jertfitu prospecte si linisceă — pentru de a sustiené poporulu din acestu protopopiatu în credinti'a stramosiésca. —

A d-vóstra miserabila firé o cunóscemu camu de multisiori ani si scimu ca a detrage a maculá onórea si reputatiunea barbatiloru de caracteru si independenti ve este lefteri'a eredita din nému în nému.

Fiti deci siguri, ca totu-déun'a veti aflá în noi pre apertorii acelor'a, pre cari ne-amu dedatu ai stimá si ai iubi. —

Mai multi preoti tractuali per Veneaminu Almasianu.

Varietăți.

Protocolulu sinodului archidiecesei gr. or. române din Transilvania, din anulu 1875 a esitu de sub tipariu si se afla brosiuratu la tipografi'a noastră archidiecešana. Protocolulu e mai bine de 9 cóle în octavu si cuprinde 10 siedintie, în cari afara de cele curente este depusu unu materialu interesantu pentru ori-ce iubitoriu de cunoscinti'a miscamentulu vietiei noastre bisericesci, în specialu inse pentru fia-care românu gr. or. din archidieceša noastră tranna. Alte materie totu de asiă mare interesu sunt: a) cerculariulu consistoriale convocatori; b) cuventulu presidiale rostitu la deschiderea sinodulu de cătra Escel. Sea Presântitulu archieppu si metropolitulu Mironu Romanulu; c) Regulamentu pentru cursurile supletórie invetiatoresci; d) Regulamentu pentru examinarea candidatiloru de profesura la institutulu teologico-pedagogicu Andreianu alu archidiecesei gr. or. române din Transilvania (se mai afla unu votu separatu).

Pretiuulu acestui protocolu este de 50 cr. v. a.

†(+) *Comun'a bisericésca romana gr. cat. din Clusiu*, cu adenca intristare anuncia, ca adeveratulu si de toti onoratulu si iubitu loru pastoriu sufletescu Gregoriu Chif'a, cooperatori, membru ord. alu Asociatiunei rom. transilvane pentru liter. si cult. poporulu rom. sc. fiindu în alu 49-le anu alu etatei si alu 23-le alu preotiei sele luni în 19 l. c. sér'a, într'unu impetu reinnoitu alu ofitei, de care patimea, s'a mutatu dela ceste trecatóre la cele eterne.

În repausatulu pierdù incaruntitulu seu parinte propt'a si mangaiarea betranetieloru, fratele si sor'a pre fratele fragedu iubitoriu si totu-déun'a promptulu loru ajutatoriu, amicii si cunoscutii pre amicu sinceru, natiunea rom. pre unulu din fii cei mai devotati, iéra biseric'a pre operariulu fidele

pururea neadormitu si neobositu în vi'a Domnului. Dóue-dieci si trei de ani plini de activitate impreunata cu multa abnegatiune, cu multe trude si ostenele intru pastoria credinciosiloru acestei parochie, es-plica de ajunsu profundulu doliu, ce invescu comun'a noastră. Pentru adeveratulu preotu, amatoriulu fii si frate, afabilulu si sincerulu concetatiénu curgu lacremele nóstre; pentru elu, iubirea si meritele lui, pastreza si voru pastrá inimele nóstre cea mai cordiala, pia si recunoscátória aducere aminte.

Osamintele pamentesci, dupa indatinatele ceremonie funebrale, cari se voru celebra joi în 22 Iuliu a. c. la 5 óre dupa amédi în biserica gr. cat, se voru petrece la repausulu eternu în cimiteriulu comunu; iéra parastasulu pentru repausulu sufletulu seu se va tiené Sambata în 24 l. c. la 9 óre antemeridiane. Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecventata!

* * * Vineri diminéti'a s'a descarcatu o furtuna grea pre Cibinulu din josulu Sabiului. Unu burgadianu cu calari'a sea, unu mohanu si unu bou pre hotarulu Vestemulu fura omoriti de fulgeru.

Esciere de concursu

pentru locuri în internatele institutulu de educatiune si cultura militaria cu inceputulu anulu scolasticu 1875/6. (Terminulu pâna la 31 Iuliu nou.)

I. *La intrarea în scóla reale militarla eventualu în cea din Wiener Neustadt séu în academi'a militaria tehnica.*

a) Unu locu în internatulu Iulie Brudermann pentru copii din famili'a Brudermann si nefindu unu atare aspirante pentru unu copilu din parinti legitimi, dara seraci din comun'a Hütteldorf lângă Vien'a;

b) Unu locu în internatulu majoru-generalu Sigismund Lazar de Ecska pentru juni din famili'a fundatorulu, eventualu pentru fii de oficieri si nefindu de acesti'a, pentru fii din familie nobile din Banatulu de odinóra, se voru preferi fii oficialiloru de statu;

c) Trei locuri în internatulu Iacobu de Schellenburg pentru fii de oficieri din generalatulu de odinóra Varadinu si Carlstadt;

d) Unu locu în internatulu Franciscu conte Kinsky pentru fii aceloru oficieri c. r. cari au primitu educatiunea în academi'a militaria la Wiener Neustadt si au esitu din trens'a cá oficieri.

II. *La intrarea în scóla reale militaria superióra séu inferióra.*

e) Siese locuri în internatulu majorulu Coels pentru fii servitoriloru civili ai statulu, cari au servitu mai înainte la militia;

f) Unulocu în internatulu majoru Dell pentru fii oficialiloru de confesiunea evangelica;

g) Dóue locuri în internatulu Imperatu Franciscu Iosifu pentru fii servitoriloru civili ai statulu, cari mai înainte au servitu cá oficieri séu suboficieri;

h) Dóue locuri în internatulu majoru Krauss pentru fii militariloru obligati din regimentulu 9 alu husariloru si lipsindu din acesti'a pentru fii soldatiloru din celealte regimente de husari, mai departe pentru fii din regimente infant. unguresci.

(Va urmá)

Concursu.

Devenindu vacante 2 posturi de invetiatori la scóla normala (primara) rom. gr. or. din Brasiovu se escrie pentru ocuparea loru concursu cu terminu pâna la 20 Augustu (1 Septembrie) a. c.

Concurentii sa binevoiésca, a se adresá cátra subscris'a Eforia alaturandu pre lângă petitiune testimoniile despre purtarea loru politica si morala, despre cualificatiunea pedagogica-didactica si testimoniu din clas'a gimnasiala séu reala ultima, ce va fi ceretatu-o.

Salariulu anualu impreunatu cu fia-care din aceste posturi este în anulu primu alu servitiulu de 300 fl. v. a., în urmatori 2 ani câte 400 fl. iéra de aci înainte salariulu de invetiatoriulu definitivu 500 fl. la care dupa servitiu de 10 ani se adauga decenalele de 100 fl. si dupa 20 ani decenale de 200 fl. Prelânga acestea mai au invetiatoriulu acestei scóle si dreptulu de pensiune.

Brasiovu 4/16 Iuliu 1875.

Efori'a scóloru centrale ro mane ort. resarit.

Iosifu Baracu,
protop. cá presiedinte.

(1—3)

Concursu.

La scóla confesionala gr. or. din suburbiulu Brasiovalu „Brasiovu-vechiu“ au devenitu postulu de invetiatoriulu secundariu vacantu; spre intregirea acestui'a se escrie concursu pâna la 15 Augustu a. c. st. v.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. relutu de cuartiu 20 fl. v. a. si doi stangini lemne de focu.

Doritori de a ocupá acestu postu au a-si asterne petitiunile loru instruate în sensulu statutulu organicu pâna la terminulu prefiptu la prea onoratulu domnu protop. Iosifu Baracu în Brasiovu.

Brasiovu 3 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu prin

Georgiu Persienariu,
parochu si presiedinte.

(2—3)

Concursu.

La scóla capitala-normala dela biserica Santei Adormiri a Maicei Domnului din Satulungu, protopresbiteratulu I, alu Brasiovalu au devenitu vacante dóue posturi invetiatoresci, pentru a căror'a ocupare se escrie prin acest'a concursu, cu terminu pâna la 20 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu este 350 fl. v. a. cu prospectu de a se inmulti salariulu totu la câte cinci ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a. si pre lângă indatorire cá pentru aceste salarie se tiena ambii invetiatori prelegerile trebuinsiose si la scóla de repetitiune.

Doritori de a ocupá vre-unulu din prementionatele dóue posturi invetiatoresci suntu avisati a si asterne subscrisului comitetu suplicile loru, adresate cátra Reverendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu în Brasiovu si instruite în sensulu „statutulu organicu“ cu atestatu de botezu si cu testimoni scolastice, ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu teologicu si ca au depusu esamenulu de cualificatiune.

Satulungu 4 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu alu bisericei Santei Adormiri.

Radu Pope'a,
parochu si presied.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriulu secundaru devenitu vacantu la scóla confesionala ortod. orientala a comunei Purcareni, tractulu protopresbiteralu I-lea alu Brasiovalu se escrie prin acest'a concursu.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. solvinde în rate trimestrale decursive. — Dela concurinte se cere cá sa aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de cualificatiune. —

Alesulu de invetiatoriulu trebuie sa servésca unu anu de proba si dupa decurgerea acestui'a castigandu-si intarirea definitiva va fi indatorau a tiené si scóla de repetitiune, pentru carea vama primí inca o remuneratiune anuală de 35 fl. cu prospectu de a i se inaintá la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebuie adresate prea onorat. d. protopopu I-lea alu Brasiovalu Iosifu Baracu celu multu pâna la 1 Septembrie a. c.

Purcareni 25 Iuniu 1875.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Bogdanu,
parochu si presied.

(2—3)

ad 76. — 1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a II din Cricău în protopresbiteratulu Albei-Iuliei se escrie concursu pâna în 3 Augustu a. c.

Emolumentele ce-i competu fitoriulu, parochu:

1. casa parochiale, si edeficii economice, gradina cu pomi, si gradina de legumi.
2. unu fenatiu de 1 jug. 830° □.
3. unu agru de 2 jug. 674° □.
4. dela 170 familii câte un'a ferdela cucuruza sfermitu, si 1 dí de lucru, precum si venitele stolare dela morti, si venitul la umblarea cu crucea (cáci 60 familii competu cantoriloru).

5. În fine dela 230 familii tóte celealte venite stolare.

Concurentii pâna la espirarea concursulu au sa se prezenteze într'o dumineca séu serbatóre pentru a cântá, ceti, cuventá séu a celebra st'a liturgia — insinuându-se la subscrisulu.

Doritori de a competá la acésta parochia, au de a-si substerne concurselu instruate conformu statutulu organicu, pâna la terminulu prefiptu la subscrisulu în Albi-Iul'a.

Albi-Iul'a 3 Iuliu 1875.

În contielegere cu comit. parochiale.

Alessandru Tordasiannu,
protopresbiteru.

3—3

Concursu.

Pentru vacant'a parochia de clas'a III Salisce constatátore din preste 550 suflete — din protopresbiteratulu Zarandului prin acésta se escrie concursu pâna la 31 Iuliu a. c.

Venitele acestei parochii suntu urmátóriele:

1. Venitele stolare bine regulate facu pre anu — în calculu mediu — sum'a de 200 fl. v. a.

2. Alte venite ficse pre anu 55 fl. v. a.

3. Venitele din eclesi'a bisericésca 200 fl. v. a.

Doritori de a ocupá acestu postu au a-si adresá petitiunile loru instruite în sensulu „Statutulu organicu“ si concluseru sinodulu eparchiale din anu 1873 la subsemnatulu în Bradu (cotulu Zarand.) pâna la terminulu susnumitu.

Bradu în 3 Iuliu 1875.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. Miheltiannu

(3—3)

Prot. gr. or. a Zarandului.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia a Ciagdiului gr. or. protopresbiteratulu Turdei inferiore se escrie concursu pâna în 3 Augustu a. c. cându va fi si alegerea.

Emolumentele vacantei parochii a Ciagdiului: 60 ferdele mari — de primavéra curatu, 40 dile de lucru; — trei pamenturi în trei pârti a hotarulu, — edificele parochiale si stol'a epatrafirulu —

Doritori de a ocupá acésta statiune, suntu indatorati a tramite petitiunile, în intiesulu statutulu organicu la subscrisulu, pâna la terminulu supra-prefiptu. —

Agarbiciu 3 Iuliu v. 1875.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu Moldovanu,
prot. tract. Turdei.

(3—3)

Nr. 163—1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a III-a Vac'a, în protopresbiteratulu Zarandului se escrie prin acésta concursu pâna în 3 Augustu. a. c.

Acésta parochia constatátore din 750 suflete. are casa parochiala cu cladirile economice necesarie si o gradina lângă casa, apoi celealte venite suntu accidentiile stolare bine regulate, cari tóte computeate în bani dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritori de a ocupá acésta statiune au a asterne concurselu loru la subsemnatulu în Bradu — Ctulu Zarandu — instruite conformu „statutulu organicu“ si concluseru sinodulu din an. 1873, în privinti'a intregirei parochieloru.

Bradu în 3 Iuliu 1875.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. Miheltiannu,
prot. gr. or. a Zarandului.

(2—3)